

Standard ocupațional pentru:

OPERATOR PORTUAR EXPEDITOR

În sectorul: *TRANSPORTURI*

Cod:.....

Data aprobării:.....

Denumirea document

electronic:.....

Versiunea: 0

Data de revizuire preconizată: 2010

Inițiatorul standardului: Comitetul Sectorial Transporturi

Coordonator echipă de redactare SO:

ec. Mereanu Raluca - Virginia - expert sectorial Comitetul Sectorial de Formare Profesională în Transporturi

Echipa de redactare:

Ciolmec Laurențiu – șef secție transporturi, S.C. Constanța South Container Terminal

Gheorghe Florin – operator dană, S.C. Socep S.A. Constanța

Izop Mihai – operator dană, S.C. Minmetal S.A. Constanța

Lungu Daniel – șef secție exploatare, S.C. Umex S.A. Constanța

Munteanu Marian – operator dană, S.C. Chimpex S.A.

Macovei Cristian- Gabriel – operator dană, S.C. Oil Terminal S.A.

Țivichi Apostol – operator dană, S.C. Sicim S.A

Ungureanu Marcela – Șef secție expediții, S.C. Decirom S.A.

Verificator standard ocupațional:

Nastase Hrisa - Expert Sectorial Comitetul Sectorial de Formare Profesionala în Transporturi

Redactorul calificării:

Ec. Mereanu Raluca -Virginia - expert sectorial Comitetul Sectorial de Formare Profesională în Transporturi

Documentația sursă:

Analiza ocupațională pentru ocupația de Operator Portuar Expeditor finalizată în data de 28.02.2008

Data validării: 28.07.2008

Comisia de validare: Dionisie Daniel Ardeleanu

Anghel Viorel

Andrei Felicia

Drăgan Dinu

Mântescu Iulica

Responsabilitatea pentru conținutul acestui standard ocupațional și al calificărilor bazate pe

acest standard ocupațional revine Comitetului sectorial.

Descrierea ocupației:

Ocupația **Operator portuar expeditor** presupune coordonarea activităților de pe dană, conform tehnologiilor de lucru, în vederea desfășurării operațiunilor portuare de încărcare / descărcare / transport și manipulare a mărfurilor.

Operatorul portuar expeditor prestează o activitate complexă care depinde de:

- diversitatea locurilor de muncă;
- diversitatea tehnologiilor de lucru;
- categoriile de mărfuri operate;
- modul de prezentare a mărfurilor la transport;
- traseul urmat de marfă în port;
- modul de depozitare a mărfii;
- condițiile de securitate pentru marfa manipulată;
- condițiile de securitate pentru personalul care lucrează la locurile de muncă sau în zona acestora.

Principalele funcții îndeplinite sunt următoarele:

- Organizează activitățile de expediere / reexpediere a mărfurilor
- Coordonează activitățile echipelor de docheri și mecanizatori
- Coordonează așezarea mărfurilor în depozite și pe platforme portuare
- Coordonează activitățile de expediere a mărfurilor
- Întocmește documentele specifice activității de expediere / reexpediere a mărfurilor în porturi

Operatorul portuar expeditor trebuie să aibe capacitatea de a comunica politicos și eficient în situații concrete, utilizând eficient mijloacele de comunicare din dotare; rigurozitate în aplicarea tuturor tipurilor de date și a modului adecvat de prelucrare a acestora, cu instrumente de lucru adecvate la activitățile specifice de prelucrare a datelor; promptitudinea cu care identifică potențialele surse de pericol și responsabilitatea cu care urmărește aplicarea eficientă a măsurilor de evacuare și a măsurilor de prim ajutor, în caz de accidente; capacitatea de a identifica sursele de poluare și de a aplica măsurile necesare pentru evitarea poluării mediului înconjurător; capacitatea organizatorică și spiritul de răspundere în respectarea etapelor procesului tehnologic de lucru; responsabilitatea controlului cantitativ al mărfurilor operate; adaptabilitate la condițiile specifice de lucru; corectitudine în completarea documentelor și rigurozitate în evidențierea corectă a rezultatelor muncii; de a adopta măsuri eficiente pentru conservarea perfectă a mărfurilor depozitate; responsabilitatea privind utilizarea rațională a spațiului de depozitare portuar; responsabilitatea cu care supraveghează, controlează și îndrumă echipele de docheri și mecanizatori.

<p>Unitățile de competențe cheie</p> <p>Titlul unității 1: Comunicare în limba română Titlul unității 2: Competențe sociale și civice Titlul unității 3: Competența de a învăța Titlul unității 4: Competențe de bază în matematică, știință, tehnologie Titlul unității 4: Competențe antreprenoriale</p>	<p>Cod de referință:</p>
<p>Unitățile de competențe generale</p> <p>Titlul unității 1: Respectarea prevederilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă și în domeniul situațiilor de urgență Titlul unității 2: Respectarea normelor de protecția mediului</p>	<p>Cod de referință:</p>
<p>Unitățile de competențe specifice</p> <p>Titlul unității 1: Organizarea activităților de expediere / reexpediere a mărfurilor Titlul unității 2: Coordonarea activităților echipelor de docheri și mecanizatori Titlul unității 3: Supravegherea activităților de expediere/ reexpediere a mărfurilor Titlul unității 4: Întocmirea documentelor specifice activității de expediere / reexpediere a mărfurilor</p>	<p>Cod de referință:</p>

RESPECTAREA PREVEDERILOR LEGALE REFERITOARE LA SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ ȘI ÎN DOMENIUL SITUAȚIILOR DE URGENȚĂ (unitate generală)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru aplicarea corectă a prevederilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă și situațiile de urgență, în scopul evitării producerii accidentelor, acordării de prim ajutor, precum și al intervenției în cazul situațiilor de urgență.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1 Aplică normele de sănătate și securitate în muncă	1.1. Normele de sănătate și securitate în muncă, specifice particularităților activității sunt aplicate sub asistența organelor de specialitate. 1.2. Normele de sănătate și securitate în muncă sunt aplicate în conformitate cu specificul locului de muncă. 1.3. Normele de sănătate și securitate în muncă sunt aplicate în funcție de tehnologia aplicată. 1.4. Echipamentul de protecție este complet, conform normativelor în vigoare. 1.5. Echipamentul de protecție este întreținut și păstrat în conformitate cu procedura specifică locului de muncă. 1.6. Sculele și dispozitivele de lucru sunt utilizate în condiții de securitate, cu respectarea riguroasă a instrucțiunilor de întreținere și exploatare.	Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege: <ul style="list-style-type: none"> • Legea securității și sănătății în muncă în vigoare • Normele de sănătate și securitate în muncă aplicabile • Normele de prevenire și stingere a incendiilor aplicabile • Prevederile din fișa postului, referitoare la asigurarea respectării NSSM și NPSI în activitățile specifice de pe dană 	<ul style="list-style-type: none"> • cu responsabilitate; • cu promptitudine; • cu corectitudine; • stăpânirea de sine în identificarea surselor de pericol; • periodic • cu seriozitate; • cu rigurozitate; • cu operativitate; • cu luciditate • în timp util

<p>2. Aplică prevederile legale privind situațiile de urgență</p>	<p>2.1. Prevederile legale referitoare la situațiile de urgență sunt aplicate tuturor subordonaților prin instructajele de la locul de muncă, periodice și speciale pentru lucrările periculoase.</p> <p>2.2. Prevederile legale referitoare la situațiile de urgență sunt aplicate conform specificului locurilor de muncă în care se desfășoară activitățile.</p> <p>2.3. Prevederile legale referitoare la situațiile de urgență sunt aplicate în conformitate cu procedurile specifice.</p> <p>2.4. Prevederile legale referitoare la situațiile de urgență sunt aplicate în funcție de natura accidentului produs.</p>		
<p>3. Instruiește docherii șefi echipă</p>	<p>3.1. Docherii șefi echipă sunt instruiți zilnic, în corelație cu specificul activităților.</p> <p>3.2. Instruirea docherilor șefi echipă este efectuată la începerea fiecărei etape de lucru.</p> <p>3.3. Docherii șefi echipă sunt instruiți în conformitate cu specificul activității repartizate.</p> <p>3.4. Instruirea docherilor șefi echipă privind utilizarea corectă a echipamentului de protecție specific activității repartizate se face conform procedurilor interne.</p>		

<p>4. Identifică situațiile de risc</p>	<p>4.1. Posibilele situații de risc sunt identificate în conformitate cu atribuțiile de serviciu.</p> <p>4.2. Situațiile de risc identificate sunt raportată persoanelor abilitate conform normelor specifice.</p> <p>4.3. Situațiile de risc sunt identificate în vederea eliminării lor în timp util.</p>		
<p>5. Urmărește aplicarea măsurilor în situații de urgență</p>	<p>5.1. Aplicarea măsurilor de salvare a persoanelor în caz de avarie / accident este urmărită în limita atribuțiilor de serviciu.</p> <p>5.2. Aplicarea măsurilor de prim ajutor este urmărită în funcție de natura accidentului produs, conform prevederilor specifice activităților.</p> <p>5.3. Aplicarea măsurilor de urgență și evacuare este urmărită în conformitate cu condițiile specifice locului de muncă.</p>		

Gama de variabile:

- **Norme de sănătate și securitate în muncă:** generale, specifice locului de muncă, specifice mărfurilor manipulate
- **Norme de securitate în muncă pentru:** dispozitive de manipulare sarcini, manevrarea utilajelor aferente procesului tehnologic
- **Echipment de protecția muncii:** cască de protecție, palmare, mănuși, încălțăminte antiderapantă, combinezoane, centură de siguranță, pelerine de ploaie
- **Materiale pentru stingerea incendiilor:** apă, nisip, pulbere, zăpadă carbonică
- **Mijloace pentru stingerea incendiilor:** extincitoare portabile, hidranți, pompe, lopeți
- **Riscuri de incendiu:** scurt circuite, acumulări de electricitate statică, condiții atmosferice nefavorabile
- **Avarii:** defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri
- **Accidente:** mecanice:loviri, fracturi, răniri, electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații
- **Persoane abilitate:** responsabil protecția muncii, PSI, cu supravegherea și verificarea tehnică a instalațiilor, membrii compartimentului tehnic

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- observare în condiții simulate
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

RESPECTAREA NORMELOR DE PROTECȚIA MEDIULUI (unitate generală)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare supravegherii modului de aplicare normelor de protecție a mediului.			NIVELUL UNITĂȚII:4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Instruiește personalul privind protecția mediului	<p>1.1. Instruirea personalului din subordine privind protecția mediului este efectuată sistematic la începerea fiecărei etape de lucru.</p> <p>1.2. Instruirea personalului din subordine privind protecția mediului se face conform procedurilor interne.</p> <p>1.3. Personalul din subordine este instruit în vederea luării măsurilor de eliminare și/sau diminuare a cauzelor care conduc la poluare.</p> <p>1.4. Instruirea personalului din subordine privind riscurile de degradare a mediului marin se face în vederea evitării producerii poluării în zona portuară.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevederile autorizației de mediu • Norme de protecția mediului aplicabile • Noțiuni de legislație privind protecția mediului înconjurător • Măsuri pentru combaterea și diminuarea efectelor poluării mediului înconjurător • Prevederile specifice din fișa postului 	<ul style="list-style-type: none"> • cu promptitudine; • cu responsabilitate; • cu operativitate; • cu corectitudine

<p>2. Urmărește aplicarea normelor de protecția mediului înconjurător</p>	<p>2.1. Aplicarea normelor și procedurilor de protecția mediului înconjurător este urmărită în scopul prevenirii poluării ecosistemului.</p> <p>2.2. Aplicarea normelor de protecția mediului înconjurător de către angajații din subordine este urmărită în conformitate cu condițiile specifice locului de muncă.</p> <p>2.3. Aplicarea normelor de protecția mediului înconjurător este urmărită în conformitate cu procedurile interne.</p>		
<p>3. Aplică măsuri pentru protejarea mediului înconjurător</p>	<p>3.1. Aplicarea măsurilor pentru protejarea mediului se face în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <p>3.2. Măsurile privind colectarea, sortarea, depozitarea deșeurilor în locurile special amenajate se aplică conform noțiunilor de prevenire a efectelor negative asupra mediului.</p> <p>3.3. Măsurile pentru manipularea produselor petroliere, chimice, toxice, periculoase sunt aplicate conform normelor de protecția mediului.</p>		

Gama de variabile:

- **Factorii de mediu:** clima, solul, aerul, apa, lumina, temperatura, umiditatea, vântul, zgomotul, stresul, emisiile de noxe
- **Substanțe cu risc de contaminare:** produse petroliere, chimice, toxice, periculoase etc.
- **Factori de risc** ce acționează asupra mediului:
  - chimici: substanțe toxice, corozive, caustice, inflamabile;
  - mecanici: vibrații excesive ale echipamentelor tehnice; mișcări funcționale ale echipamentelor, deplasări ale mijloacelor de producție sub efectul gravitației (alunecare, rostogolire, răsturnare, scurgere liberă, deversare, prăbușire); deplasări sub efectul propulsiei (proiectarea de corpuri sau particule, deviere de la traiectoria normală, balans, recul, șocuri excesive, jet, erupție);
  - termici; electrici; biologici; radiații; expunere la gaze (inflamabile, explozive)
- **Pericole posibile:** dispersare de pulberi, depozitarea materialelor în locuri nepermise, dispersarea deșeurilor, poluarea accidentală a mediului, deversarea pe sol/ în apă de produse petroliere, chimice, toxice, periculoase
- **Deșeuri:** ambalaje de hârtie, carton, lanțuri, cabluri, platbande, deșeuri petroliere, etc.
- **Persoane abilitate:** responsabil protecția mediului, conducători ierarhici, angajați – participanți la procesul tehnologic

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- observare în condiții simulate
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DE EXPEDIERE / REEXPEDIERE A MĂRFURILOR (unitate specifică)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru organizarea activităților specifice de operare portuară derulate de echipele de docheri și mecanizatori.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Identifică activitățile de încărcare/descărcare a mărfurilor	<p>1.1. Activitățile de încărcare/descărcare a mărfurilor sunt identificate conform informațiilor preluate de la compartimentele specializate de import/export.</p> <p>1.2. Activitățile specifice de încărcare/descărcare a mărfurilor sunt identificate conform planului de operare portuară.</p> <p>1.3. Identificarea ordinii activităților de încărcare/descărcare a mărfurilor se face conform priorităților stabilite de normele de operare portuară.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tehnici și reguli de încărcare a mărfurilor, transport mărfuri, depozitare a mărfurilor, descărcare a mărfurilor, tranzit mărfuri; • planul de încărcare/descărcare a mărfurilor; • tipuri de mărfuri; • mijloace de transport; • proceduri de lucru; • instalații tehnologice; • riscuri de accident, avarii, incendiu; 	<ul style="list-style-type: none"> • cu corectitudine; • cu rigurozitate; • cu realism; • cu discernământ; • în mod adecvat; • cu exactitate; • cu responsabilitate; • ritmic; • concret; • precis

<p>2. Stabilește metodele de lucru</p>	<p>2.1. Metodele de lucru la operarea mărfurilor sunt stabilite conform tipurilor de marfă încărcate/descărcate.</p> <p>2.2. Metodele de lucru sunt stabilite în conformitate cu desfășurarea procesului de încărcare/descărcare a mărfurilor.</p> <p>2.3. Metodele de lucru sunt stabilite în conformitate cu realizarea în timp a planului de încărcare/descărcare.</p> <p>2.4. Stabilirea metodelor de lucru se realizează în conformitate cu procedurile de lucru, pentru continuitatea derulării activității.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • măsuri de prevenire a riscurilor de accidente și avarii. 	
---	--	---	--

<p>3. Evaluează riscurile și oportunitățile</p>	<p>3.1. Evaluarea posibilelor riscuri se face în vederea înlăturării eventualelor consecințe negative asupra activităților de operare.</p> <p>3.2. Evaluarea oportunităților se face în vederea eficientizării cerințelor operaționale identificate.</p> <p>3.3. Măsurile pentru prevenirea și contracararea riscurilor sunt evaluate adecvat tipului de risc.</p> <p>3.4. Riscurile legate de avarierea mărfurilor și accidente în muncă sunt evaluate la timp.</p>		
--	--	--	--

Gama de variabile:

- **activități specifice de operare portuară:** încărcarea mărfurilor, transportul mărfurilor, depozitarea mărfurilor, descărcarea mărfurilor, tranzitul mărfurilor
- **mărfuri operate:** ambalate, unitizate, neambalate – în vrac solide sau lichide, vehicule, organe de mașini, bușteni, părți de fabrici indivizibile
- **tipuri de marfă operate:** produse în containere, produse laminate: foi tablă, role tablă, țevi, tuburi, profile, țagle, colaci de sârmă, plase de sârmă, lingouri, produse în saci: nisip, var, ciment, cafea, cacao, orez, zahăr, produse în butoaie: uleiuri minerale și vegetale, produse chimice, produse alimentare, carbid, produse lemnoase: cherestea, bușteni, produse vrac: cereale, materiale de construcții, minereuri, cărbune, produse chimice, îngrășăminte, produse alimentare, produse petroliere, produse periculoase, produse speciale
- **metode de lucru specifice:**
- **mijloace de transport:** *auto:* autotrailere, tractoare, încărcătoare, camioane, *pe cale ferată și navale:* barje, nave, șlepuri, platforme
- **instalații tehnologice:** automacarale, macarale de cheu, poduri transbordoare, cranice, autoîncărcătoare, stivuitoare, benzi transportoare, elevatoare, instalații pneumatice, instalații hidraulice
- **riscuri și oportunități:** *de accidente* ce pot apărea în timpul procesului de lucru mecanice (loviri, fracturi), răniri, electrocutări, arsuri chimice, degerături, intoxicații etc. *de avarii* ce pot să apară în timpul procesului de lucru: defecțiuni tehnice ale dispozitivelor instalațiilor de ridicat, defecțiuni ale instalațiilor pentru încărcarea navelor cu mărfuri lichide, căderea sarcinilor din dispozitivul de prindere, rupere cabluri, lanțuri etc., *de incendiu* – scurt circuite, acumulări de electricitate statică, condiții atmosferice nefavorabile, *de mediu:* biologici, fizici, chimici, etc.

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
  - rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
  - chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR ECHIPELOR DE DOCHERI ȘI MECANIZATORI (unitate specifică)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru coordonarea activităților echipelor de docheri și mecanizatori în procesul de lucru, în vederea obținerii celor mai bune performanțe.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare

<p>1. Programează activitățile echipelor de docheri și mecanizatori</p>	<p>1.1. Activitățile echipelor de docheri și mecanizatori sunt programate în funcție de cerințele programului de operare zilnic.</p> <p>1.2. Activitățile echipelor de docheri și mecanizatori sunt programate în conformitate cu condițiile tehnice de execuție a lucrărilor.</p> <p>1.3. Activitățile echipelor de docheri și mecanizatori sunt programate în raport cu normele de timp.</p> <p>1.4. Activitățile echipelor de docheri și mecanizatori sunt programate în raport cu echipele de lucru disponibile.</p> <p>1.5. Activitățile echipelor de docheri și mecanizatori sunt programate în raport cu spațiile de depozitare a mărfurilor.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • categoriile de activități; • norme de timp; • instrucțiunile de lucru specifice la operare; • mijloace de transport terestre; • terminologia de specialitate • operațiunile specifice de pe dană • caracteristicile spațiilor de depozitare • modul de prezentare a mărfurilor • caracteristici fizico – chimice ale mărfurilor 	<ul style="list-style-type: none"> • cu discernământ; • cu responsabilitate; • cu strictețe; • cu atenție la detalii; • corect; • cu realism; • clar; • permanent; • operativ; • riguros; • cu atenție.
--	--	---	--

<p>2. Repartizează sarcinile echipelor de docheri și mecanizatori</p>	<p>2.1. Repartizarea sarcinilor echipelor de docheri și mecanizatori se face în funcție de complexitatea activităților.</p> <p>2.2. Sarcinile specifice activităților echipelor de docheri și mecanizatori sunt repartizate în conformitate cu fișa postului.</p> <p>2.3. Sarcinile echipelor de docheri și mecanizatori sunt repartizate persoanelor în raport cu deprinderile, cunoștințele, experiența acestora.</p> <p>2.4. Sarcinile echipelor de docheri și mecanizatori sunt repartizate conform procesului de producție.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • caracteristicile tehnice ale utilajelor portuare • regulamente de lucru în porturi • calitatea mărfurilor operate 	
--	--	--	--

<p>3. Verifică modul de depozitare al mărfurilor</p>	<p>3.1. Verificarea așezării metodice și judicioase a mărfurilor în depozitele portuare se face în conformitate cu regulamentele de lucru.</p> <p>3.2. Modul de depozitare a mărfurilor în magazii și pe platformele portuare este verificat conform tehnicilor specifice de depozitare pe tipuri de mărfuri.</p> <p>3.3. Modul de depozitare al mărfurilor și capacitatea volumetrică a spațiilor de depozitare și de rezistență admisibilă a locurilor de depozitare sunt verificate conform condițiilor de securitate.</p> <p>3.4. Verificarea modului de depozitare a mărfurilor se face în conformitate cu normele legale de marcare, avertizare și conservare.</p> <p>3.5. Verificarea modului de depozitare se face în conformitate cu normele pentru menținerea calității mărfurilor.</p> <p>3.6. Modul de depozitare a mărfurilor se verifică conform caracteristicilor fizico-chimice ale mărfurilor.</p>		
---	---	--	--

<p>4. Raportează rezultatele activităților echipelor de docheri și mecanizatori</p>	<p>4.1. Rezultatele activităților desfășurate de echipele de docheri și mecanizatori sunt raportate șefului ierarhic conform regulilor interne, la sfârșitul etapei de lucru.</p> <p>4.2. Rezultatele activităților desfășurate sunt raportate în conformitate cu regulile, procedurile și criteriile folosite.</p> <p>4.3. Rezultatele activităților desfășurate privind avariile mărfurilor sau accidentele de lucru nesoluționate sunt raportate în conformitate cu procedurile de lucru aplicate.</p>		
--	---	--	--

Gama de variabile:

- **echipă de lucru:** docheri și mecanizatori: macaragii, stivuitoriști, conducători de utilaje, vincieri, tractoriști
- **programul de activități al echipelor:** pe etape de lucru și pe categorii de activități
- **condiții tehnice de execuție a lucrărilor:** asigurarea instalațiilor, sculelor, dispozitivelor și mijloacelor de transport adecvate categoriei de activități
- **sarcini de lucru ale echipei de docheri și mecanizatori:** conform cu fișa postului
- **procesul de producție:** procedee de încărcare; procedee de descărcare; procedee de manipulare a mărfurilor
- **rezultate ale echipelor:** îndeplinirea clauzelor contractuale privind normele de operare și condițiilor de calitate
- **spații de depozitare:** magazii portuare, depozite portuare, platforme, cheiuri
- **tehnici specifice de stivuire pe tipuri de mărfuri:** stivuirea containerelor, stivuirea paleților, stivuirea sacilor, stivuirea butoaielor, stivuirea mărfurilor paletizate, stivuirea laminatelor, stivuirea cherestelei, stivuirea rolelor de hârtie
- **tehnici de stivuire, în funcție de tipurile de mărfuri și ambalaje:** stivuire longitudinală, stivuire transversală, stivuire pe un nivel sau pe mai multe nivele, stivuire în bloc sau stive, stivuire pe paleți sau direct pe pardoseala depozitului
- **marcajele producătorului:** mărci de identificare, mărci de transport, mărci de expediție
- **caracteristici fizico-chimice ale mărfurilor:** greutate specifică, stare de agregare, toxicitate, periculozitate
- **forme de ambalare a mărfurilor stivuite:** *ambalate, unitizate:* pe paleți, în slinguri, în bigbag-uri, în containere, *neambalate:* în vrac, vehicule
- **măsuri de depozitare și conservare:** temperatură, umiditate, ventilație, igienizare, separații între mărfuri, spații frigorifice pentru mărfuri perisabile
- **unități de încărcare:** container, paletă, boxpaletă, sac, butoi, butelie
- **utilaje și dispozitive pentru stivuirea mărfurilor:** automacara, macara de cheu, pod transbordor, stivuitor, încărcător, traversă, electromagnet de sarcină, furci, spreder, clește, dispozitiv de translație, gafe pentru paleți, gafe pentru saci, gafe pentru butoaie, tablă, gafe pentru role, gafe pentru cherestea

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚILOR DE EXPEDIERE / REEXPEDIERE A MĂRFURILOR (unitate specifică)			Coduri de referință
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare pentru supravegherea activităților de expediere și reexpediere a mărfurilor.			NIVELUL UNITĂȚII: 4
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Urmărește activitățile de expediere / reexpediere a mărfurilor cu mijloacele de transport rutier	<p>1.1. Urmărirea activităților de expediere / reexpediere a mărfurilor cu mijloacele de transport rutier se realizează conform graficului de lucru.</p> <p>1.2. Urmărirea utilajelor de manipulare a mărfurilor din zonele de depozitare în vederea expedierii/ reexpedierii se face în conformitate cu procedurile de lucru.</p> <p>1.3. Activitățile de expediere/reexpediere a mărfurilor sunt urmărite în conformitate cu instrucțiunile de operare, în vederea menținerii integrității așezării mărfurilor pe toată perioada transportului.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • instrucțiunile de operare; • mijloace terestre de transport; • tehnologiile de încărcare / descărcare / manipulare a mărfurilor; • instrucțiunile pentru folosirea sculelor și dispozitivelor utilizate în conformitate cu prevederile 	<ul style="list-style-type: none"> • cu discernământ; • adaptabilitate la condițiile specifice de lucru; • cu rigurozitate; • cu eficiență; • cu operativitate; • cu responsabilitate; • corespunzător; • permanent; • corect; • cu promptitudine

<p>2. Urmărește realizarea operațiunilor de încărcare/descărcare în vagoane</p>	<p>2.1. Urmărirea operațiunilor de încărcare/descărcare a vagoanelor în cadrul sectoarelor de lucru se face cu respectarea graficului stabilit, în vederea fluidizării mișcării acestora.</p> <p>2.2. Urmărirea operațiunilor de primire și /sau predare a vagoanelor se face, la fiecare sector de lucru, în vederea asigurării fluentei descărcării/încărcării mărfurilor în vagoane.</p> <p>2.3. Urmărirea operațiunilor de încărcare/descărcare corespunzătoare a mărfurilor în vagoane se face prin respectarea normelor tehnice și comerciale de încărcare/ descărcare a acestora.</p>	<p>tehnologiilor de lucru, cu respectarea normelor de protecția muncii, normelor de prevenirea și stingerea incendiilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> • caracteristici tehnice ale utilajelor specifice desfășurării activităților de expediere / reexpediere; • tipuri de mărfuri; • tipuri de ambalaje utilizate în activitățile de expediere / reexpediere; • particularități ale mărfurilor expediate / 	
--	--	---	--

<p>3. Identifică lipsuri și avarii ale mărfurilor expediate / reexpediate</p>	<p>3.1. Identificarea eventualelor lipsuri și avarieri ale mărfurilor în timpul expedierii/ reexpedierii se face în conformitate cu instrucțiunile de lucru.</p> <p>3.2. Soluționarea eventualelor lipsuri de marfă se face împreună cu reprezentanții furnizorilor și beneficiarilor mărfurilor.</p> <p>3.3. Consemnarea lipsurilor și avariilor constatate se face în documente specifice.</p>	<p>reexpediate;</p> <ul style="list-style-type: none"> • terminologia de specialitate; • documente specifice. 	
<p>4. Sesizează factorii de răspundere pentru încălcarea normelor legale</p>	<p>4.1. Întocmirea documentelor specifice activității de operare a mărfurilor se face corect în baza documentelor primare primite.</p> <p>4.2 Calitatea mărfurilor operate este evidențiată folosind limbajul de specialitate adecvat.</p> <p>4.3. Factorii de răspundere din societate sunt sesizați conform procedurilor de lucru.</p>		

Gama de variabile:

- **mijloace de transport rutier:** autotrailere, remorci, autocamioane, transcontainere
- **mijloace de transport de cale ferată:** *vagoane* tip platformă, cisternă, închise, frigorifice, containerizate, instalații hidraulice, instalații pneumatice, benzi transportoare
- **sectoare de lucru pentru încărcarea vagoanelor:** stații de încărcare vagoane, rampă, buncăre, instalații mecanice, hidraulice, pneumatice de încărcat mărfuri vrac de la teren
- **utilaje specifice desfășurării activităților de expediere / reexpediere:** macarale de cheu, automacarale, autostivuitoare, autoîncărcătoare, benzi transportoare, elevatoare, instalații pneumatice de încărcare/descărcare a mărfurilor de masă, instalații de încărcare/descărcare a mărfurilor lichide, trailere, tractoare, camioane
- **caracteristicile mărfurilor expediate/reexpediate se referă la:** greutate specifică, volum, toxicitate, stare de agregare, periculozitate, inflamabilitate
- **tipuri de ambalaje utilizate în activitățile de expediere / reexpediere a mărfurilor:** hârtie, carton, polistiren, saci, folii de polipropilenă, tablă, lemn, butoaie
- **lipsuri constatate la mărfurile expediate / reexpediate:** lipsuri la cantitățile de marfă expedită, lipsuri cantitative pe unități de încărcare, lipsă ambalaje
- **avarii ale mărfurilor expediate / reexpediate:** ambalaje deteriorate, legături rupte, mărfuri lovite, mărfuri strivite, mărfuri îndoite, mărfuri corodate
- **documente specifice:** cerere de depozitare, declarație de tranzit, scrisoare de trăsură, aviz de expediere, bon de însoțire a mărfii

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

ÎNTOCMIREA DOCUMENTELOR SPECIFICE ACTIVITĂȚII DE EXPEDIERE / REEXPEDIERE A MĂRFURILOR (unitate specifică)		Coduri de referință	
Descrierea unității de competență Unitatea cuprinde cunoștințele și deprinderile necesare în vederea întocmirii documentelor specifice activității de operare a mărfurilor pe dană.		NIVELUL UNITĂȚII: 4	
Elemente de competență	Criteriile de realizare din punctul de vedere al deprinderilor practice necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al cunoștințelor necesare	Criteriile de realizare din punctul de vedere al atitudinilor necesare
1. Completează documente de expediere / reexpediere a mărfurilor	<p>1.1. Mărfurile expediate / reexpediate într-un schimb de lucru sunt completate corect în documente specifice.</p> <p>1.2. Documentele de expediere și reexpediere a mărfurilor de import / export sunt completate conform normelor portuare.</p> <p>1.3. Documentele de expediere / reexpediere a mărfurilor sunt completate conform normelor contractuale, în vederea decontărilor.</p>	<p>Persoana supusă evaluării demonstrează că știe și înțelege:</p> <ul style="list-style-type: none"> • documentele specifice necesare începerii activităților de operare; • documentele ocazionate de evenimentele apărute în procesul de lucru (evidențierea timpilor de staționare; condițiile atmosferice, defecțiuni tehnice datorate: operatorului portuar, mărfii) • documente întocmite în situații de neconcordanță 	<ul style="list-style-type: none"> • cu responsabilitate; • cu corectitudine; • cu atenție; • detaliat

<p>2 Elaborează acte de constatare pentru pierderi sau stricăciuni</p>	<p>2.1. Procese verbale de constatare pentru pierderi și stricăciuni de mărfuri sunt elaborate conform formularului adecvat.</p> <p>2.2. Actele pentru situațiile de pierderi sau stricăciuni de mărfuri la expediere / reexpediere soluționate sunt consemnate conform documentelor ocazionate de evenimente.</p> <p>2.3. Evidențierea mărfurilor avariate sau cu aspect comercial necorespunzător care nu se expediază se face conform legislației în vigoare.</p>	<p>raportată la cantitatea și calitatea mărfurilor</p>	
<p>3 Întocmește documente de predare a mărfurilor depozitate pe proveniență către beneficiari</p>	<p>3.1. Întocmirea documentelor specifice de predare a mărfurilor depozitate pe proveniență se face corect în baza documentelor primare primite.</p> <p>3.2. Cantitatea și calitatea mărfurilor este evidențiată conform normelor contractuale în documente specifice.</p> <p>3.3. Documentele specifice de predare a mărfurilor depozitate pe proveniență se face folosind terminologia de specialitate adecvată.</p>		

Gama de variabile:

- **documente specifice activităților de expediere / reexpediție a mărfurilor:**
  - raport de încărcare
  - raport de descărcare
  - cerere de depozitare
  - declarație de tranzit
  - scrisoare de trăsură
  - aviz de expediție
  - bon de însoțire a mărfii
  - procese verbale

Tehnici de evaluare recomandate:

- observare în condiții reale de muncă
- rapoarte ale specialiștilor care au urmărit modul de realizare a altor rezultate decât cele observate direct
- chestionarea candidatului prin test scris
- chestionarea candidatului prin test oral

Formatul unei calificări asociate unui standard ocupațional

Titlul calificării OPERATOR PORTUAR EXPEDITOR		Codul	
Nivelul calificării	4		
Unități obligatorii (specifice)	Codul	Nivel	Credite
Organizarea activităților de expediere/reexpediere a mărfurilor		4	
Coordonarea activităților echipelor de docheri și mecanizatori		4	
Supravegherea activităților de expediere/reexpediere a mărfurilor		4	
Întocmirea documentelor specifice activității de expediere / reexpediere a mărfurilor		4	
Unități obligatorii (generale)			
Respectarea prevederilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă și în domeniul situațiilor de urgență		4	
Respectarea normelor de protecția mediului		4	
Unități obligatorii (cheie)			
Comunicare în limba română		4	
Competențe sociale și civice		4	
Competența de a învăța		4	
Competențe de bază în matematică, știință, tehnologie		4	
Competențe antreprenoriale		4	

Descrierea calificării

Scopul și motivația calificării

Operatorul portuar expeditor își desfășoară activitatea în incinta portului și are ca atribuții prioritare coordonarea activităților de pe dană, conform tehnologiilor de lucru, în vederea desfășurării operațiunilor portuare de încărcare / descărcare / transport și manipulare a mărfurilor.

Operatorul portuar expeditor prestează o activitate complexă, perspectiva pe piața muncii fiind corelată cu diversitatea locurilor de muncă; diversitatea tehnologiilor de lucru; categoriile de mărfuri operate; modul de prezentare a mărfurilor la transport; traseul urmat de marfă în port; modul de depozitare a mărfii; condițiile de securitate pentru marfa manipulată; condițiile de securitate pentru personalul care lucrează la locurile de muncă sau în zona acestora.

Cunoștințele precerute / Condiții de acces / Ruta de progres

Cunoștințele precerute: Absolvent de liceu

Condiții de acces: Calificare de Operator portuar expeditor

Ruta de progres: cursuri de specializare în ocupația Operator portuar stivator și Dispecer poate deveni Operator dană / Șef sector exploatare.

Explicarea regulilor calificării

Nu se poate obține certificat de calificare fără întrunirea tuturor cerințelor calificării.

Comparabilitatea internațională (dacă este cazul)

Cerințele legislative specifice (dacă este cazul)

Documente eliberate de Organisme de reglementare(dacă este cazul)